

s ő maga lóháton ülve, királyi kísérettel körülvéve, ünnepélyesen így szólt a néphez:

— Tegnap és tegnapelőtt két kalyibapiskolti jobbágy vendége voltam. Az egyik drága pecsenyékkel fogadott, a másik egyszerű köleskását tálalt elém. Az egyiknél selyempaplanos ágyban aludtam, a másiknál földrehintett szalmám. Itéljétek meg, melyik fogadta méltón királyát?

— A pecsenyész, a selyempaplanos! — mondta a tömeg.

Jóváró Péter e szavakra kevélyen nézett szét, míg Igazmondó János szomorúan sütötte le szemeit.

— És most arra feleljétek, melyik az igazi szegény kettőjük közül?

— A köleskásás és a szalmahintó.

Bezzeg lapult most Jóváró Péter.

A király erre kimondta rendelkezését:

— Hallod-e, te Jóváró Péter! Ugy látom, neked az én segítségem nélkül is van mit aprítanod a tejbe, maradj hát abban a sorban, amelyikben eddig voltál. Téged pedig, Igazmondó János, aki olyan nemesen túrted szegénységed, nemesi rangra emeltek. Add elő most bármely kívánságodat, teljesítem!

— Jó nagyuram és dicső királyom, — állt elő szerényen Igazmondó János, — nincs nekem nagyobb kívánságom, csak az, bárcsak ehetnék most abból a jóízű hamubasült pogácsából, amit a budai szakácslány nekem feltarisznyált. Mert igen éhes vagyok.

— Tudod mit, János? — szólt mosolyogva a király, — hamubasült pogácsát e pillanatban nem adhatok, de odaadom helyette azt, aki sütötte.

A nép zajos éljenzéssel fogadta a király válaszát, aki gazdagon megajándékozta ezen felül is Igazmondó Jánost.

(Simon Zoltán.)

Az igazat is meg kell hallgatni . . .

Egyszer megbetegedett a falu Bikája. A borbély Tehene, aki sokat eltanult gazdája orvosi tudományából, azt mondta, hogy: ilyenkor székfü-virágot kell ennie a betegnek, s attól bizonyosan meggyógyul. A beteg Bika kiadta a parancsot, hogy az egész csorda keressen hát székfü-virágot. A tehenek, ökrök, tinók s borjuk nagy készségesen neki is fogtak a keresésnek, de bizony eltelt egy nap, s egyik sem talált s egyik sem hozhatott székfü-virágot a betegnek. A Bika igen megharagudott, s nagy mérgesen elbódult:

— Semmirevaló, haszontalan népség vagytok. Ha ma délig nem hoztok nékem székfüvirágot, megöklelem az egész csordát, s aztán nem bánom, ha felfordulok magam is!

A csordabeli állatok nagy ijedten nekifogtak megint a keresésnek, de mikor delelőre összegyülekeztek, kisült, hogy megint nem talált közülök egyik sem székfű-virágot. A Bika már most még vesztebb haragra lobbant:

— No, mostan már nem kegyelmezek senkinek se!

Mikor a bika már neki akart rugaszkodni, hogy akit legelől talál, azt mindjárt felökleli, megszólalt előtte a fűben egy kis katicabogár.

— Ugyan, ha szabad kérdezmem, miért vagy ilyen dühös?

A Bika meghökölt, hogy ki mer vele így beszélni, de aztán látván, hogy egy ártatlan kis Katicabogár van előtte egy fűszálon, mégis csak felelt neki:

— Hogyne lennék már dühös, mikor ezek a marhák nem tudnak egy szál székfű-virágot találni az egész legelőn, pedig orvosságnak kellene!

— Ha csak ez a baj, akkor ezen könnyű segíteni. Hiszen ezerszáma van itt székfűvirág! Ihol, itt az orrod előtt is van egy egész bokrétára való!

A Katicabogár igazán igazat mondott; csakugyan tele volt a legelő székfűvirággal, s a Bika előtt is ott nézegetett a nap felé egy egész csomó. A Bika mindjárt evett is egy harapást, s menten meggyógyult. No, de azért a csorda épen nem úszta meg szárazon ezt a dolgot. A Bika csúnyán lehordta őket.

— Egész nap egyebet se teszten, csak legeltek s azt se tudjátok, hogy mi az, amit megzabáltok, s hozzá még egyik se merte megvallani, hogy nem tudja, melyik a székfű-virág! Igazán valóságos barmok vagytok!

Mikor a Bika így jó lepocskondiázta az egész csordát, nagy kegyesen odaszólt a Katicabogárhoz:

— Ugy-e, jól értem én a módját, hogy kell az ilyen barmokat ráncba szedni!

A Katicabogár erre így felelt:

— Én egy szóval se akarom védeni a te buta népedet, de ha már megkérdeztél, annyit mondhatok, hogy magad sem vagy náluk különb, mert neked, mint parancsolónak tudnod kellene, hogy egy barom se tudja, hogy miféle füvek és virágok vannak a legelőn, csak azt nézi, hogy mi ízlik neki, mi nem?!

A Bika ugyan magában belátta, hogy a Katicabogárnak voltaképen igaza van, de mert sértette méltóságát az igazság, nagyot bömbölt, megszegte a nyakát, toporzékolt, nagyokat fújt, s ugyancsak hányta a földet a szarvával. A kis Katicabogár bizony nagyon megijedt ettől, s el akart repülni, de a Bika egy fúvása úgy a földre teremtette, hogy menten elalélt. Szerencsére a szegényke egy kis székfű-virág mellé zuhant, s mikor feleszmélt, abból mindjárt szívhatott egy kis szíverősítőt, s hazafelé indulhatott. Útközben valahány ismerős bogár-

ral csak találkozott, az mind megkérdezte től, hogy mi baja s miért száll olyan szédelegve?

— Jaj pajtás — így válaszolt a kis Katieabogár mindenkinek — az a bajom, hogy kértére a szemébe mondtam az igazságot annak, aki egy fuvással koldússá teheti az olyan kis bogarakat, amelyenek mi vagyunk! *(Bartóky József.)*

A hazugság...

Az emberi nyelv első nagy bűne: a hazugság. Napoleon egyik híres államférfia mondotta: Az emberek annyit hazudnak, hogyha minden hamis szavuk egy tégladarabbá válna, fel lehetne velük építeni az évigérő Babel-tornyot.

A mai világ különösen tele van hazugsággal és ámitással. Az emberek hazudnak és azt mondják, csak tréfa volt az egész. Hazudnak, hogy kivágják magukat a hinárból. Hazudnak szokásból és ezt azzal próbálják menteni, hogy ez — „fogás”. Hazudnak, mikor a vizet kinevezik bornak, a keményítőt tejfelnek, hazudnak a bálteremben, az iskolában, bölesőtől a sírig.

A hazugságnak vannak művészi válfajai és szakértői. Például a torzító hangszórók, a nagyítás, a hamis beállítás művészei, akik a parányi igazat, ami van a dologban, úgy felvizezik, hogy semmi sem marad belőle. Aztán a könnyen általánosítók. Egyből ítélnék meg valamennyit. Pedig ha valaki savanyú almába harapott, mondhatja-e, hogy minden alma savanyú?

Azután itt vannak a hízeltők, a képmutatók, a gyalázkodók és a megszólók! S ami mindezeknél még nagyobb bűn: a rágalmazók!

Vigyázz a nyelvvel!

(Perlaky: A mai élet művészete.)

Szólj igazat!

A számadó lefeküdt a subájára, felkönyökölve pipázott egy kicsit, azután elaludt.

A bojtár mikor észrevette, hogy a számadó hortyog, jó maga is lefeküdt és ő is elaludt.

A Puli mikor látta, hogy mind a két gazdája alszik, elvetette magát a fűvön és ő is elaludt.

Jó ideig aludtak így mind a hárman. Legelőbb megmozdult a bojtár. A Puli ezt mindjárt észrevette, egy-kettőre talpraugrott, elkezdett lihegni, kiöltötte a nyelvét s mintha terelés közben megütötte volna az egyik lábát, három lábon a bojtár felé bicegett.

No — gondolta magában a bojtár — a Puli nem aludt, jól vigyázott, még meg is ütötte a lábát terelés közben, — adok hát neki egy falat kenyeret!

Adott is!